

zaaknummer 2011 T547

28 september 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.F. Roth, advocaat te Amersfoort,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Broeders van de onbevleete ontvangenis
der heilige Maagd Maria ("Broeders van Maastricht").

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 maart 2012. Op 10 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vice provinciale overste Broeders FIC (Broeders van Maastricht).

Op 6 augustus 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. J.F. Roth, vergezeld van [naam], kantoorgenoot.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], vice provinciale overste Broeders FIC (Broeders van Maastricht).

2. De klacht

2.1. [Klager] is op zijn 11^e levensjaar naar de kostschool gestuurd. Dat was in augustus 1962. De 5^e en 6^e klas heeft [klager] op [pensionaat] te [plaats] gezeten. Dit pensionaat stond onder leiding van de Broeders van de onbevleete ontvangenis der heilige maagd Maria ("Broeders van Maastricht"), [adres] te [plaats].

[Klager] verbleef zoals te doen gebruikelijk intern op het pensionaat. Gedurende de periode dat hij op het pensionaat verbleef is hij seksueel misbruikt.

Het seksueel misbruik vond plaats door een broeder die intern "Broeder Portier" werd genoemd. Zijn kloosternaam was [naam] (burgernaam: [naam]). Het misbruik vond plaats

gedurende het verblijf van [klager] op het pensioonaat, in de 5^e klas tot het einde van de 6^e klas (periode 1962-1964).

Het misbruik bestond uit gedwongen wederzijdse masturbatie, orale seks en verkrachting. Klager moest aangeklaagde masturberen en pijpen en dan hield aangeklaagde zijn vingers in klagers anus. Aangeklaagde pijpte hem ook.

Dat misbruik vond wekelijks plaats gedurende de periode van twee schooljaren.

2.2. Het misbruik heeft een forse impact gehad op het leven van klager.

Klager heeft zijn hele verdere leven pijn met zich mee moeten dragen, met alle gevolgen van dien. Het aangaan van liefdesrelaties/seksuele relatie was problematisch. Klager is drie keer getrouwd. Alle drie de huwelijken zijn geëindigd in een echtscheiding.

Ook opleidingen heeft klager niet kunnen afronden en het werkzame leven van [klager] werd gekenmerkt door problemen met autoriteit, waardoor er sprake was van veel – relatief korte – dienstverbanden die eindigden in ontslag. Een in 1976 gestart eigen bedrijf eindigde in 1985 in een faillissement.

Na zijn tweede huwelijk kwam klager in een identiteitscrisis terecht en is hij psychologische hulp gaan zoeken.

Klager is gedeeltelijk arbeidsongeschikt en ontvangt sinds 18 september 2009 een WGA-uitkering.

2.3. Klager verzoekt de klacht in behandeling te nemen. Hij verzoekt voorts om een vergoeding van de kosten van rechtsbijstand.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vice provinciale overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. In een nagezonden reactie heeft de overste gemotiveerd betoogd dat ten zeerste moet worden betwijfeld dat aangeklaagde zou zijn overgeplaatst vanwege een aangifte van misbruik bij de toenmalige overste.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze

feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie acht aannemelijk dat het misbruik bestond uit gedwongen wederzijdse masturbatie, orale seks en verkrachting en dat dit misbruik wekelijks plaatsvond gedurende een periode van twee schooljaren.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast ondersteunen de verklaringen van klagers zus en zwager [naam] en [naam] en klagers gesprekstherapeut [naam] zijn verhaal. In de (nagestuurde) verklaringen van [zwager] en [schoonzus] en klagers [gesprekstherapeut] van respectievelijk 14 augustus 2012 en 16 augustus 2012 verklaren allen dat klager met hen in de jaren 1997/1998 over het misbruik op het Pensionsaat in [plaats] heeft gesproken. Blijkens een schriftelijke verklaring van 25 januari 2012 van een vertrouwenspersoon, [naam], heeft klager in 2009 met hem gesproken over het seksueel misbruik door broeder portier in pensionsaat [naam]. Voorts blijkt uit nagezonden stukken dat klager reeds in 1998 een klacht had ingediend bij Hulp en Recht en dat er op 4 augustus 1998 een gesprek heeft plaatsgevonden tussen klager en [naam], provinciaal.

Tenslotte heeft de klachtencommissie in aanmerking genomen dat tegen deze zelfde aangeklaagde nog een andere klacht inzake seksueel misbruik is ingediend

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij juist vertrouwen had moeten kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Naam], vice provinciale overste Broeders FIC (Broeders van Maastricht) heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie [naam], vice provinciale overste Broeders FIC (Broeders van Maastricht) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 september 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. P.R.M. van der Ven pr, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen

indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van [naam], provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.